

7-1
2
15

H-F

5

21

DIREITOS HUMANOS
DA MULHER
DIREITOS
MUNICIPAIS
DIREITOS
TUTELAIS.

DUBITATIONES
IN FORO
FREQUENTES,
MORE JURIDICO
DISPUTATAS.

a. P. Rad

CONSTITUTA

REGIA CONSULTORIUM JUSTICIE REGIAE CONSULTORIUM

ANNO MDCCLXVII

Cum facilitate disputationis

H-F
5
21

DUBITATIONES
IN FORTIS
EREOUHINTEZ.
MORE JURIDICO
DISPUTATAS.

DUBITATIONES
IN FORO
FREQUENTES,
MORE JURIDICO
DISPUTATAS,
Et secundum jus nostrum
RESOLUTAS,
EX VERA, ET IN MULTIS FORTASSE NOVA
illius intelligentiâ :
OPUS CAUSIDICIS NON INUTILE,
IN QUATUOR VELUTI PARTES DIVISUM;
In I. Scilicet De *Testamentis*,
In II. De *Naturalium Successione*,
In III. De *Jure Emphyteutico*
In IV. Tandem De *Interdictis*:
SCRIPSIT, SEU DUBITAVIT
JOANNES RODRIGUEZ
CORDEYRO,
ÓLIM
CAUSARUM MITRÆ LAMACENCIS PATRONUS
VIGILANTISSIMUS,
Et in Cæteris foro Ecclesiastico spectantibus, Conjudex integerrimus.

al' Real

CONIMBRICÆ,

Ex Typographia in REGALI COLLEGIO ARTIUM Societatis

ANNO DOMINI M. DCC. XIII.

Cum facultate Superiorum.

DURATATIONES
IN FOCO
ETIENNE
MORE JURIDICO
DISPUTAS
EX VERA ET IN MULTISS ROTAS NOA
OPUS CUSTOS NON INUTILE
IN GUTTOR VELUTI PARTES DIVISUM
IV. Scilicet De Tympano
V. De Natura sonorum
VI. De Genere sonorum
VII. De Tempore sonorum
VIII. De Causis sonorum
SECUNDAS ET TERTIAS DURATONAS
JOANNES RODRIGUEZ
GORDIUS

Omnium causarum natura etiamque
aliquantatis eius
etiamque causarum natura etiamque
aliquantatis eius

COLUMBI

Exhibit in RECOLLEGI ARTIUM SACRAE

anno Domini mcccxxviii

Quod summae sapientiae

quel. in l. si unquam verbo suscepit liberos numer. 146. Cod. de revocand. donat.

47 Et post nativitatem dicuntur hæredes: ex l. Si hæres ff. famil. erciscund. & ex l. Uterum in princip. ff. de reb. dub. Tiraquel. ibidem dict. numer. 146.

Ad Contraria.

48 Nec obstant in contrarium adducta. Ad primum enim, de quo numer. 4. respondetur casum comprehendendi sub dispositione Ord. dict. tit. 92. §. 1. & 2. dum loquitur de tempore nativitatis per verba geminata ex dictis à numer. 34. Jura autem, de quibus numer. 5. cum similibus procedunt solùm, quando agitur de statu liberorum, an scilicet nascantur naturales, vel spurii, ut exprimit Imperator in l. nuper 11. Cod. de naturalib. liberis ibi: Et generaliter definimus, & quod super hujusmodi casibus variabatur, definitione certâ concludimus, ut semper in hujusmodi quæstionibus, in quibus de statu liberorum est dubitatio, non conceptionis, sed partus tempus inspiciatur; quanvis sine distinctione loquatur Guerreys tract. 2. de divis. lib. 1. cap. 3. num. 1. & 3.

49 Ad secundum, de quo numer. 6. & 7. respondetur in jure nostro, & in terminis prædict. Ord. dict. tit. 92. expressum esse, quod attendatur tempus nativitatis per verba geminata, ut diximus à dict. numer. 34. Et quando solùm probaretur per argumentum à contrario sensu, adhuc jura citata non probant attendendum fore tempus conceptionis quoad effectum successionis, sed solùm quoad statum: ex quo dici non possent correcta per argumentum à contrario.

50 Ad tertium, de quo numer. 8. respondeatur primò civiles dispositiones, quæ in utero conceptos habent pro jam natis, procedere interpretativè, seu ex fictione, quia fingunt contra veritatem,

anticipando tempus nativitatis; ut probat text. in l. Qui in utero 7. ff. de statu homin. ibi: Ac si in rebus humanis esset: edocet Carvalh. in cap. Raynaldus de testam. 1. part. num. 471. Giurb. in consuetud. senat. Messan. cap. 1. Gloss. 4. part. 1. num. 73. & 74. & sequentib. num. 119.

51 Quæ quidem fictio, quod in utero conceptus pro nato habeatur, non habet locum, quando adversatur utilitati publicæ, prout in terminis, de quibus agimus: quia reipublicæ interest, ne succedat natus ex genitore nobili, ut diximus dubit. 18. per tot. ac per consequens, qui in utero est, non potest fingi natus cum præjudicio reipublicæ: Tiraquel. in l. Si unquam verbo suscepit liberos numer. 64. & 155. Cod. de revocand. donat. Valasc. 2. part. conf. 129. num. 16. Gam. decis. 153. num. 2. Giuri. supra num. 120.

52 Respondetur secundò, quod licet conceptus habeatur pro nato, inhiret ex jure conditio, si nascatur: Pegat tom. 2. de majorat. cap. 9. numer. 383. & 399. ut diximus num. 41.

Ex quo, cùm pendente conditione jus non dicatur quæsitum, postea non potest acquiri per nativitatem, quando jam reipublicæ dicitur interesse quæsitum, ut supra diximus à num. 42. & sequentib. ex quibus solvuntur, quæ in contrarium pro posthumo legitimo sequitur optime Giurb. in consuetud. Senatus Messan. cap. 1. Gloss. 4. part. 1. à num. 79.

53 Respondetur tertio, quod licet leges fingant in utero conceptos esse iam natos, fraudente æquitate contra odium aliquorum jurium, ut bene ostendit Pegat tom. 2. de majorat. dict. cap. 9. num. 267. cum Valasc. de jur. Emph. quest. 50. num. 6. & 2. part. conf. 148. numer. 8.

54 Tamen cuicunque æquitatè, & etiam Ecclesiæ præfertur utilitas publica (quæ versatur in eo, quod filii nobilis non succedant, ut diximus dubit. 18.) Oliva de for. Eccles. 2. part. quest. 17.

17. num. 8. cum quo, & pluribus Portug. 2. part. cap. 11. num. 29. & 3. part. cap. 39. num. 9.

55 Ad quartum, de quo num. 9. respondetur intentum Legislatoris in prædicta sanctione dict. §. 1. et si intendat in filiorum favorem, quatenus ipsi nascuntur ex genitore plebeo, potius ad favorem reipublicæ attendit, quando ex patre nobili nascuntur: in simili *Tirraquel. in l. Si unquam verbo suscepit liberos numer. 155. Cod. de revocand. donat.*

56 Ad quintum, de quo num. 10. respondetur, quod dum Legislator noster sanxit attendendum fore tempus nativitatis per verba geminata, licet exinde intelligatur sanxisse nunquam mortis tempus fore observandum, nunquam intelligitur ab exclusione temporis mortis includere voluisse tempus conceptionis: quia, ad hoc ut non attendatur tempus conceptionis, inveniuntur rationes decidendi, de quibus suprà à num. 35. ad hoc autem, ut mortis tempus non attendatur, vigent etiam rationes, de quibus *dub. seq.*

57 Ad sextum, de quo num. 12. respondetur dari maximam differentiam in nobilitate superveniente, quoad unum, & alterum casum: quando enim supervenit nobilitas post nativitatem, non potest prejudicare juri jam filiis natis quæsito, ut diximus num. 45. & seq. & dicemus *dub. sequent.*

Quando autem supervenit nobilitas post conceptionis tempus, ante nativitatem nullum considerari potest jus quæsitus, cui prejudicari possit, ex dict. à num. 40. cum sequent. & consideratur utilitas publica, ex qua non succeditur nobili genitori, ut diximus num. 38. & 39. & ex hac ratione differentiae illiditur argumentum.

58 Ad septimum, de quo num. 14. & 15. respondetur, quod, et si conceptus verè dicatur Creatura Dei, & puniatur, qui abortui causam dat, & ad alios effectus, tamen quoad successio-

nem, quæ dependet à nativitate, non potest dici vere filius, cui jus acquiratur ante complectam nativitatis conditio- nem ex dictis à numer. 41. & se- quent.

Et quanvis *JOANNES BAPTISTA* ante nativitatem vocatus fuisset filius ex illis verbis, *ET IPSA CONCEPIT FILIUM*, ex eo de- votè credimus fuisse, quia Deus ante nativitatem *JOANNEM* fecit non solum filium, sed infantem: *EXUL- TAVIT INFANS IN UTERO*. A quo miraculo non licet argumentari; quia supra naturam est: *Themud. 1. part. decif. 25. num. 14. ex cap. Cum ex juncto de hæret.*

59 Ad octavum, & nonum, de qui- bus num. 16. cum sequentibus, responde- tur distinguendo per casus: quorum pri- mus est, quando tempore nativitatis pa- ter jam sit uxoratus: quo in casu, quo- ad statum filii non impedit qualitas patri superveniens, quominus filius nascatur naturalis, quia, cùm sit quæstio statûs, attenditur tempus filio utilius: ex dictis num. 5. & 48.

60 Idem juris erit quoad successio- nem, quia qualitas uxorati superveniens patri non impedit successionem filii natu- ralis antea concepti, ut tenent DD. cita- ti dict. num. 16. & probat Ord. dict. tit. 92. in princip. versic. ibi: *E se o pay for peam succederlbeam, & viram à sua herança igualmente com os filhos legiti- mos.* Quæ quidem verba ita com- prehendunt casum, in quo pater plebeus genuit naturale conceptum, & postea legitimos in matrimonio, atque casum, quo habens naturalem jam natum postea uxorem ducendo procreavit legitimos, sicut etiam casum, quo habens legitimos, & mortuâ uxore, alios genuit na- turales.

61 Ratio consistit in eo, quia non datur tertii prejudicium, nec reipublicæ interest hujusmodi filium naturalem pa- tri successorum fore, nec ante ejus nativitatem aliquod reipublicæ jus quæsitus fuit

fuit per aliquam qualitatem supervenientem, quæ deviare faciat à jure naturali: sicut in casu supervenientis nobilitatis, in quo incipit interesse reipublicæ, cui Legislator noluit præjudicare; ex quo solvit argumentum, de quo dicit. num.

16. & 17.

62. Secundus casus est, quando tempore nativitatis filii jam pater est mortuus, & proximiores invadunt hæreditatem, quasi ex jure sibi quæsito: ac si non verificantur verba Ord. dicit. tit. 92. §. 1. ibi: *Porque os filhos naturaes nam podem herdar ab intestado sens pays, salvo se ao tempo, que nacerem, forem seus paes peæs:* ubi videtur requiri existentia patris, ut filius succedat; alias datur locus proximioribus venientibus ab intestato: ex iis, quæ Pegas tom. 2. de majoratib. cap. 9. num. 268. & 297. & 351. Valasc. conf. 129.

63. In quo tamen contrarium est tenendum, quia, cùm medio tempore inter conceptionem, & nativitatem non censatur jus quæsitus reipublicæ, conceptus habetur proonato, & illi reservantur jura, & impedit sequentem in gradu, & procedunt, quæ diximus à numer. 18. cum sequentib.

64. Tertius erit casus, si pater plebeus filium gignat, & ante nativitatem efficiatur nobilis, & deinde etiam ante nativitatem filii moriatur: in quo sine dubio ex eadem ratione decidendi tenendum est, quòd per acquisitionem nobilitatis respublica acquisivit Civem, & pater nobilis jus instituendi, vel non instituendi posthumum: quod quidem jus posthumus postea natus non tollit, quia non nascitur hæres propter jus medio tempore quæsitus reipublicæ, ut patet ex dictis.

65. Quartus casus est, quando tempore nativitatis filii geniti à plebeo soluto jam pater est Clericus majoribus ordinibus insignitus: in quo, cùm pater matrimonium contrahere non possit, filium nasci spurius, & non naturalem tenet Thom. Vas alleg. 6. num. 39. ibi: *Vel*

ab eo, qui tempore nativitatis suæ sacros ordines habere reperitur, non erit hæres patris, cùm nascatur in tempore, quo pater propter maiores Ordines, quos habet, non possit contrahere matrimonium cum eâ muliere, ex qua eum procreavit, quia Ordo Sacer impedit.

66. Contrarium tamen sine dubio est verius, quia, licet Clericus in factis non possit contrahere matrimonium, ut est veritas Catholica, ut dicit Thom. Vas ibidem, & ideo ejus filius non sit naturalis, tamen, si filium genuit tempore, quo erat solitus, & matrimonium contrahere poterat, filius conceptus est naturalis, & ideo naturalis nascitur, quanvis pater sit Clericus tempore nativitatis: siquidem quoad statum filii attendendum est tempus conceptionis, quod in hoc casu est filio utilis: ex jurib. & DD. citatis num. 5. & 48.

67. Quoad successionem autem aliquid amplius dubitationis involvit casus iste; quia ex eo, quòd pater in factis matrimonium contrahere nequit, filium insuccessibilem fore tenet Thom. Vas dicit. alleg. 6. dicit. num. 39.

68. Probat secundò, quia Legislator noster dicit. tit. 92. dicit. §. 1. solum fecit successibiles filios Clerici in minoribus constituti; ut pater ibi versic. fin. Ergo, si pater Ordines habeat Sacros, aliud juris erit dicendum, quasi per argumentum à contrario sensu: Vas dicit. numer. 39. in princip. ibi: *dum autem Ord. de Clerico in minoribus locuta est, infertur, quid filius susceptus à patre Clerico majoribus ordinibus insigto,* &c.

69. Probat tertio, quia tempore nativitatis pater reperitur nobilis per Ordines Sacros, & non plebeus; cùm ad successionem filii sit necesse, quòd pater tempore nativitatis existat plebeus: Thom. Vas dicit. num. 39. in fine, ubi tenendū assertit, & videtur probare Ord. dicit. tit. 92. dicit. §. 1. ibi: *Porq os filhos naturaes não podem herdar ab intestado seus pays, sal-*

De Naturalium successione Dubitatio XIX. 129

vo se ao tempo, que nascerem, forem seus
pays peaēs, como ditto he.

70 Contrarium tamen resolvendum est, imò, quòd filius genitus à patre plebeo, quanvis tempore nativitatis sit nobilis per Ordines Sacros, erit patri successibilis ex nostrâ, quam secuti sumus, ratione decidendi, quia, etsi pater per supervenientem Clericatum fiat nobilis, non acquirit eam nobilitatem, de qua sanxit Legislator hâc *Ord. dict. tit. 92.* quia reipublicæ non interest gubernari per Clericos, nec illi rempublicam gubernant, nec in illis interest reipublicæ bona indivisa conservari, in quo sistit omnimoda ratio decidendi, ex qua filius nobilis non succedit, ut diximus *dubit. 18.* Imò reipublicæ convenit Clericos bona non possidere: *Ord. lib. 2. tit. 18. §. 5. & sequenti.*

71 Confirmatur primò ex illis verbis *Ord. dict. §. 1. ibi: Salvo se ao tempo, que nascerem, forem seus pays peaēs, como ditto he:* ex quibus bene infertur Legislatorem loqui de illis parentibus, qui sint Mechanici, & qui equites esse possint, & officiales, de quibus solùm suprà proximè locutus fuerat *eodem §. 1.* ac perconsequens de sacerdotibus, & non de Ecclesiasticis: verbum enim ibi, *como ditto he*, est taxativum, & restringit dispositionem ad superiora: *Portug. 2. part. cap. 18. num. 116. sentit Mend. lib. 3. cap. 11. num. 2. ad fin.*

72 Confirmatur secundò, quia iniqua esset dispositio, si excluderet in utero conceptos naturales à successione parentum ex superveniente Clericatu, quando nulla consideratur utilitas reipublicæ, & quādo pro attendendo tempore conceptionis pugnant tot fundamenta, quot adduximus à num. 4. cum seq. quæ quidem corrigere voluisse Legislatorem credendum non est sine publica utilitate, quando in ipsa lege filiis favere intendit, ut fatetur is ipse *Thom. Vas dict. alleg. 6. numer. 17. cum Gam. decis. 167. ad fin. Cabed. decis. 100. num. 10.*

73 Nec obstanta fundamenta, de quibus *Thom. Vas ubi suprà.* Ad primum enim respondetur, quòd minùs concludenter arguit ab impedimento contrahendi matrimonium tempore nativitatis ad successionem filii, qui judicari debet naturalis, attendendo ad tempus conceptionis, ut diximus; quando in uxorato tempore nativitatis, qui etiam habet impedimentum contrahendi matrimonium, concedit Legislator filio successionem unà cum legitimis: ut diximus *num. 16. & 60.*

74 Ad secundum respondetur, quòd dispositio *Ord. dict. §. 1.* quoad Clericos in minoribus concepta est per verba negativa, ut patet *dict. vers. fin. ibi: Epo sto que o pay tenha Ordens menores, naõ serà por isso havido por Cavaleiro:* ex quibus non potest deduci argumentum à contrario: *Barb. in loc. com. liter. A. num. 385. Almeyd. post excell. num. quin. alleg. 4. num. 11. in fin. cum Surd. decis. 185. num. 24.*

75 Èò vel maximè, quando datur specialis ratio, ex qua Legislator *dict. §. 1.* non expressit casum parentis in sacris constituti, & expressit genitoris Clerici in minoribus casum; quia in primo nulla versabatur ratio dubitandi, si enim filius nascebat Sacerdotis, conceptus erat spurius insuccessibilis, de quo hac lege non agebatur; si conceptus erat naturalis, quanvis nasceretur filius Sacerdotis, attendendum erat tempus conceptionis filio utilius, per jura vulgaria, & nulla erat ratio dubitandi, sinc qua leges non proferuntur: *Egid. de jur. & privileg. honest. artic. 3. numer. 1. ver. sic. quare: & dicemus dub. 18. num. 39.*

76 At verò circa filium Clerici in minoribus, cùm matrimonium contrahere possit, ut tenet ipse *Vas dict. alleg. 6. à num. 32.* & rempublicam gubernare, si nobilitatem acquireret, per ea, quæ diximus *dub. 18.* dubium erat, an per ordines minores nobilitatem acquireret, de quo latius *dub. 21.* & tetigit ex hac

R

Ord.

Ord. Vas dict. alleg. 6. numer. 30. ac perconsequens, an in illo considerari debuisset illa utilitas publica, ex qua illius filii essent successibiles, necne? cui dubio occurrit Legislator decernendo, quod Clerici in minoribus non acquirebant nobilitatem, saltem illam, ex qua resultaret interesse publicum, ad hoc, ut filii eorum insuccessibiles essent, ex dictis dubit. 18.

77 Ad tertium respōdetur ex dictis, quia Legislator noster *dict. §. 1.* non sanxit insuccessibiles filios natos ex nobili, nec nobilitatem expressit, quae comprehendere possit Clericos, tanquam nobiles, imò solū expressit in *dict. §. 1.* equites, & equitare solitos, à quibus non valet argumentū ad Clericos, quavis equites militiæ Cœlestis, quia in hoc casu datur illa diversa ratio, de qua suprà numer. 70.

DUBITATIO XX.

An filius naturalis ex patre nobili succedat, quando tempore mortis pater jam nobilis non est?

Ad Ord. lib. 4. tit. 92.

§. 1. & 2.

SUMMARIUM

- 1 **N**obilitas deperditur ex causis, de quibus remissivè.
- 2 Datur distinctio inter nobilitatem, quoad amissionem: remissivè.
- 3 Non est nobilis; ergo est plebeus: non valet consequentia:
- 4 Qualitas superveniens non officit juri quæsito: & num. 5.
- 6 Verba geminata aliquid amplius im-

portare censemur.

- 7 Successio debetur tempore mortis: & num. 12.
- 8 Utilitas publica magis urget.
- 10 Filii genitorum medium statum obtinentium non succedunt genitori.
- 11 Proponitur affirmativa sententia.
- 13 Inducitur Ord. lib. 4. tit. 92. §. 2. in fin. ibi: Assim como o deviam ha-ver.
- 14 Interest reipublicæ nobiles conser-vari.
- 15 Filius solet esse imitator patris.
- 16 Regula est, quod filii naturales suc-cedant.
- 17 Quia ita est de jure naturæ.
- 18 Datur discriminem inter supervenien-tiam nobilitatis, & ignobilis.
- 19 Filius natus jus acquirit.
- 20 Juri quæsito non solent Reges pro-judicare.
- 21 Sine ratione non deviant Legislato-res à jure naturali.

T quæstio procedat, ad-vertendum est, quod can-trat *Carvalh. ad text. in cap. Raynaldus de testament. 1. part. à nu-mer. 475.* in patre, qui nobilitatem am-sit, & postea filios procreavit naturales: & nos hīc in fortioribus terminis, quādo scilicet eos procreavit ante nobilita-tem amissam, quam tamen postea de-perdidit ex causis, de quibus idem *Car-valh. suprà num. 480;* ubi refert no-vem casus *Ord. lib. 5. tit. 139. §. fin.*

2 In quibus terminis licet detur discriminem inter DD. quoad nobilitatem, an deperdatur, vel non, & distinguant, sequente *Carvalh. ubi proxime num. 477.* inter nobilitatem antiquam, quam non deperdit pater ex nobilibus proge-nitoribus descendens, & inter acquisitam à patre de novo, quæ facilius deper-ditur ex rationibus, de quibus *Carvalh. ibidem.*

3 Tamen quoad effectum successio-nis,

nis, de qua agimus, non manet plebeus talis pater nobilitate privatus, quia non valet consequentia: *non est nobilis: ergo est plebeus;* & exinde, cum plebeus non sit, illi sunt naturales insuccessibles: ita concludit *Carvalh.* ubi supra numer. 478. & 479.

4 Quod ulterius probatur secundò in nostris terminis, etiamsi pater, non adhuc deperdita nobilitate, procreavit filium, quia qualitas superveniens non officit juri jam quæsito in hac materia, ut probat *Ord. hoc tit. 92. §. 1.* ut dicebamus dubit. 19. num. 60.

5 Ergo, cum respublica ex suo interesse jus acquireret tempore nativitatis, ut talis filius patri nobili non succederet ex dict. dubit. 18. à num. 9. cum seq. qualitas superveniens ignobilis non proficit tali filio, nec potest præjudicare dispositioni jam inductæ in utilitatem publicam.

6 Tertiò, quia *Ord. dict. tit. 92. §. 1. & 2.* geminatis verbis jubet, ut attendatur tempus nativitatis: in quo insinuare videtur, ut non attendatur tempus mortis, quanvis in eo deferatur successio: verba enim geminata in lege amplius decidere voluisse, quam sonant, intelliguntur: *Cabed. dec. 129. num. 3.* & diximus dubit. 19. num. 35.

7 Quartò, quia ipsa ratio decidendi consistens in utilitate publica, ut dicebamus dubit. 18. num. 9. postulabat, ut solum attenderetur tempus mortis, quo defertur successio, & legitima debetur, ut dicemus infra à numer. 12. ad hoc scilicet, ut, si pater, qui esset plebeus tempore nativitatis, nobilis postea fuerit usque ad tempus mortis, non succederent illi naturales, sed imò in utilitatem reipublicæ legiti tantum succederent.

8 Atqui contrarium omnino disponit *Ord. dict. tit. 92. §. 2.* ubi ad successionem jubet attendi tempus nativitatis filii, non obstante nobilitate subsecuta in tempore mortis; ut cum *Barbos. Cald. Molin. Pinheyr. & Carvalh.* exornat

Guerreyn. tract. 2. de divis. lib. 1. cap. 3. num. 54.

9 Ergo nunquam attendi debet tempus mortis, sed solum tempus nativitatis debet attendi, quod inducit omnem dispositionem: ac perconsequens vera videtur negativa sententia, quod scilicet filius naturalis non succedat patri, qui tempore mortis invenitur ignobilis, licet tempore nativitatis nobilis esset: & hanc negativam tenet cū *Gam. Pinheyr. Pegas. & Barbos.* novissimè post hæc scripta visus *Guerreyn. tract. 2. de divis. lib. 1. cap. 3. num. 48.*

10 Tandem, quia, cum non valeat consequentia: *non est nobilis: ergo est plebeus;* imò talis pater nobilitate privatus retineat saltem ex nobilitate avitâ illum medium statum, qui datur inter nobiles, & plebeos, hoc sufficit, ut illi naturales filii non succedant; & ita concludit *Carvalh. ubi supra num. 478. & 479.*

Affirmativa defenditur.

11 His tamen non obstantibus, hæsitabam, an potius sequenda esset affirmativa sententia, ut scilicet naturalis filius ex patre nobili illi succedat, si tempore mortis non invenitur nobilis, quia vel ante, vel post nativitatem nobilitatem deperdidit.

12 Primò, quia quoties agitur de successione parentum ab intestato, attendū est tempus mortis: ex *Bart. & Bald. & Molin. de primogeniis lib. 3. cap. 2.* à num. 16. exornat *Cald. de nomin. quæst. 12. num. fin.* Ergo filius nobilis genitoris, qui tempore mortis non invenitur nobilis, illi succedet ex hac *Ord.*

13 Secundò, quia *Ord. dict. tit. 92. §. 2. in fin.* ita ait ibi: *Assim como o deviam haver, se o pay fosse ainda peam ao tempo do seu falecimento:* quibus verbis insinuat Legislator, quod succedit filius patris, qui tempore mortis plebeus invenitur, licet à parte antea nobilis fuisset: & quanvis *Ord.* ibi loquatur de ca-

su, quo nobilitas supervenit post nativitatem, idem videtur decidere casu, de quo agimus, quando scilicet non supervenit, sed jam existebat: ex eo quia, & probatur.

14 Tertiò ex eo, quod tota ratio decidendi, ex qua denegatur successio naturalibus contra jus naturae quoad parentes nobiles, consistit in utilitate reipublicæ, cui convenit nobilitates conservari, ut à nobilibus gubernetur: ut diximus dubit. 18. à numer. 9. cum sequentibus.

15 Atqui tota hæc ratio cessat in casu, de quo agimus, quia tempore, quo defertur successio, jam nobilitas est perdita, & cessat interesse reipublicæ, quia non est quid in ejus utilitatem conservetur, & minus eam reget, qui ex suo proprio regimine nobilitatem deperdidit, nec ejus filius, qui patris imitator solet esse: ex *Gloss. incap. Venerabilem 24. de elect. verbo* progenitores; cum aliis multa cumulans *Valens. tom. 2. conf. 163. num. 102.*

16 Ergo à cessante ratione dispositionis cessat dispository, & manet talis casus successionis in terminis juris naturalis, & in regula successionis filiorum naturalium, de qua *Ord. hoc tit. 92. §. 1. & 2.* & dicebamus dubit. 12.

Ad Contraria.

17 Neque obstant in contrarium adducta, quia ad primum, suadens talem patrem non esse plebeum, respondemus nobilem non esse, ut bene comprobat *Carvalh. ubi supra num. 475.* & sufficere ad intentum eum non esse nobilem ex nostra ratione decidendi, quia tunc cessat omnino utilitas reipublicæ, & illa cessante, manet casus in terminis juris naturalis, ex quo sunt filii successibiles, ut diximus dict. dubit. 12. § 13.

18 Ad secundum de qualitate superveniente respondetur non parum dari discriminis inter casum, quo super-

venit qualitas nobilitatis, & inter casum, quo ignobilis qualitas supervenit.

19 Quia in primo casu, quando supervenit nobilitas, ideo filio non nocet ex *Ord. hoc tit. dict. §. 2.* quia filius, quando nascitur, acquirit in vita quendam spem succedendi talem, ut recte dicatur jus acquiri; ex veriori sententia, quam hic in favorem filiorum amplenus fuit Legislator, de qua Doctissimus *Olea de cess. jur. tit. 3. quæst. 10. num. 13.* ex optimis juribus, quæ refert, & sequitur *senat. Maced. decis. 9. numer. 15.* sentit *Valasc. 1. part. conf. 69. num. 8.* & diximus dubit. 19. à num. 45. & 46.

20 Cui juris quæsito noluit Legislator noster in hac lege præjudicare, quanvis opponeretur utilitas considerata reipublicæ, quia agebat de favore filiorum: & perpendens ex una parte jus quæsitum filiis, & instantia juris naturalis, ut succederent, & ex alia utilitas publica, ut non succederent patri jam nobili, potius in favorem filiorum inclinavit ex duplicata ratione; prima ex vigore juris naturalis, secunda ex argumento juris quæsiti, cui non solent Reges præjudicare; si fortè possent in his terminis, ut optimè *Olea supra dict. quæst. 10. dict. numer. 13. cum pluribus Portug. 2. part. cap. II. num. 67. § 68.*

21 In secundo vero casu, de quo agimus hæc dubit. quando scilicet ignobilis supervenit, cessat omnino ratio decidendi, ex qua filius non succedit patri nobili; cessat enim utilitas reipublicæ ut supra dicebamus à num. 14. & manet casus in propriis terminis juris naturalis sine ratione persistente, quæ ab eo deviare suadeat; ut diximus dubit. 13. numer. 23. § 24.

22 Nec dici potest, quod respublica aliquod jus acquisivit tempore nativitatis, quia, cum totum illius interesse consistat in conservanda nobilitate cum bonis ex dict. dubit. 18. num. 19. & 20. cum sequell.

dium 20. ff. de optione, vel electione legata: ibi in fine: *Quoniam res continuo ejus fit, simul ac si dixerit eam sumere: cuius dispositio ad contractus extendi debere tetigit Cald. lib. 1. forens. quæst. 1. num. 17.* & tenet latius de potest. elig. cap. 2. num. 8. & cap. 5. num. 5. ubi num. 1. edocet hanc Juris dispositio nem secutum fuisse Legislatorem nostrum in dict. §. 2. quanvis iterum difficultet cap. 6. num. 11.

5 Secundò probatur ex *Ord. dict. tit. 37. §. 1.* ubi expressè in Emphyteusi ejus naturę, de qua ibi, transferatur ex nominatione dominium ad hæredes transitur, & alienabile: & juris translatio, sive traditio solùm ibi requiritur ad inducendā irrevocabilitatē nominationis, quæ ex naturā Emphyteusis erat revocabilis.

6 Unde, cùm in terminis, de quibus agimus, & agit *Ord. dict. tit. 37. dict. §. 2.* nominatio non sit revocabilis ex natura rei, non est, cur requiratur traditio ad transferendum dominium, quando etiam non requiritur ad inducendam irrevocabilitatem: & quando quidquid Juris in uno casu, & §. disponit Legislator, disponit etiam in alio quoad translationem dominij, & irrevocabilitatem nominationis propter jus quæsitum nominato: pungit *Cald. de potest elig. cap. 9. num. 4.* & valde miratur num. 7.

7 Tertiò probatur ex *Ord. dict. tit. 37. §. 2.* ibi: *Porque por a primeira he acquirido direyto ao nomeado [posto que della nam seja sabedor] lhe nam pode ja ser revogado: per quam ita tenet Cald. de potest. elig. cap. 9. numer. 4. & num. 13. & passim illo statu, ut ibi fatetur.*

8 Quartò probatur; quia primò acquirenti dominium transfertur per illam primam rei Emphyteuticę traditionem: & per illum etiam, tanquam per procuratorem successorum omnibus acquiritur dominium sub conditione illa, *si nominetur, quā subsecutā, & existenti, do-*

minium dicitur translatum: Insignis Barbos. in l. Divortio 8. 2. part. num. 21. & 22. ff. solut. matrim. & cum Gom. in l. 45. Taur. num. 111. bene Pinheyr. de Emphyt. disp. 8. sect. 6. num. 108. Cald. de potest. elig. cap. 6. à numer. 20. cum quo Val. & alijs prosequitur Pegas tom. 3. forens. cap. 28. num. 827. & num. 824. & sentit num. 775.

9 Et ita in his terminis dicitur translatum dominium à domino concedente, ut impletâ prædictâ conditione, *si nominabitur*, perinde sit, acsi à principio illi fuisset dominium quæsitum. quia in contractibus ea est natura, & effectus conditionis impletæ, ut retrotrahatur: cū alijs Portug. lib. 1. prælud. 2. num. 79. Almeyd. de excell. numer. quin. cap. 23. num. 28. sentit cum alijs Pegas tom. 1. forens. cap. 1. num. 55.

10 Ex quibus, ni fallor, deducitur illud vulgare, tot esse concessiones, quot sunt personæ vocatæ: de quo *Cald. de potest. elig. cap. 2. num. 3. August. Barbos. in repertor. utriusq. jur. verbo Emphyteusis pag. 115. col. 2. cum eodem Cald. de Emphyt. cap. 32. numer. 47. & Bart.*

11 Quintò probatur; quia omnes communiter fatentur nominatum posse rei-vendicare Emphyteusim à quocumque possessore: *Cald. de potest. elig. cap. 6. num. 25. Pegas tom. 3. forens. cap. 28. à num. 774. cum sequent. & de maiorat. 1. part. cap. 5. numer. 45. Pinheyr. de Emphyt. disp. 7. sect. 1. num. 11. & 12. Barbos. in l. Divortio 2. part. numer. 21. & 22. ff. solut. matrim.*

12 Ergò communiter fatentur nominatum habere dominium sine traditione; quia aliter rei-vendicare non posset; quia acturus rei-vendicatione debet habere dominium: *Ord. lib. 4. tit. 10. in princip. l. In rem ff. de rei-vendicat. Reynos. observat. 6. num. 6. Maced. decis. 53. num. 4. Portug. lib. 1. prælud. 2. §. 1. num. 133. prosequitur Pegas tom. 3. forens. cap. 22. numer. 10.*

13 Suppositâ prædictâ affirmativâ, dum tenet dominium utile transferri in nominatum, etiam absentem, sine traditione, imo per solam nominationem in terminis *Ord. dict. tit. 37. dict. §. 2.* videamus consequentias, sive illationes, quæ ad proxim ex ea deducuntur; quarum

§. I.

14 **P**rima igitur illatio est, quod si pater post primam nominationem poenitentiâ ductus, aliam faciat, & insimul Emphyteusim tradat secundo nominato, semper præferendus erit primò nominatus, quia illi fuit dominium translatum per solam primam nominationem, stante prædictâ affirmativâ sententiâ, & sic limitatur *text. in l. quoties ff. de rei-vendicat.* per quem præferri debuerat secundus contrahens, cui traditio facta fuit: prosequitur *Cald. de potest. elig. cap. 6. à num. 23. Reinos. observ. 19. num. 10.* tetigit *Pegas tom. 3. forens. cap. 28. num. 828. cum alijs.*

15 In quo admittimus etiam aliam correctionem: *text. in l. Traditionibus Cod. de paſt. & Ord. lib. 4. tit. 7. in princip. & §. 2.* per quos dominium non transfertur sine traditione: & sine novâ, & speciali ratione, quam non vidimus, Juris correctionem admittere non debemus: vetante regulâ *text. in l. 2. ff. de noxalibus,* quam exoriant *Gusman. de verit. jur. verit. 3. num. 27. & verit. 11. num. 46. & 53. Aegid. in l. 1. Cod. de Sacros. Eccles. 1. part. in initio num. 35.* & dicemus *infra num. 36.*

§. 2.

16 **S**ecunda illatio consistit in eo, quod si filius nominatus, quanvis res sibi non fuisset tradita, illam hypothecet: vel cuicunque debito obliget, valebit ejus obligatio, tanquam à vero dominio facta, & tenebitur ejus successor debita persolvere: probat *Ord. dict. tit. 37. §. 1. in fin. junct. tit. 38.* & ex *text. in l. In mandata Cod. mandat.* concludit *Cald. de potest. elig. cap. 9. num. 17. vers. verum pro contrariâ.*

17 Quod quidem nemo est, qui non videat, quād durum videatur; quia in ipsis terminis, de quibus *Cald.* loquitur, si filius nominatus præmoriatur, ejus pater, quin illi dicatur succedere, nec habredem esse in Emphyteusi, iterum dominus efficitur, & iterum nominat sine facto, sine institutione, sine dimissione filij nominati: imò solū ex beneficio legali, de qua *Ord. dict. tit. 37. §. 5.* quod etiam verificatur in quocunque nominante, quin sit pater, nec hēres sit.

18 Si ergo ex solo ipsius legis beneficio res Emphyteutica est restitutiō subjecta in casu præmature mortis nominati, quomodo valere potest quocunque obligatio, sive onus impositum ab ipso nominato? Quando in contrarium stat regula, quod res aliena, seu restitutiō subjecta hypothecari nequit: *text. in l. cum abeo Cod. de fidei-commiss. Pegas tom. 3. forens. cap. 28. numer. 182. & 183. Cardoz. in praxi verbo Res num. 24. ex Bart. communiter approbato Carleval de judic. tit. 3. disp. 35. num. 47.*

§. 3.

Tertia illatio est, quod si in nominatum transit dominium ex tempore nominationis, hoc dominium debet transire ad hæredes nominati quanvis priùs quam nominans, moriatur: ea enim est natura translacionis dominij, ut sit perpetua: *ex l. Qui sic ubi Bart. ff. de solut. Cald. de potest. elig. cap. 2. num. 34. & cap. 4. numer. 16. Reynos. observ. 6. num. 8. & 15.* quod etiam probatur ex *Ord. dict. tit. 37. §. 1.* ubi, quia dominium transfertur, perpetuo dicitur translatum, cum nominatus vendere, & transferre possit: tenet etiam *Pinheyr. de Emphyt. disp. 1. seit. 1. num. 5.*

Quæ quidem illatio, et si concludenter deducatur ex propositâ affirmativa sententiâ, falsissima est, i quia, si nominatus priùs moriatur, non transit dominium ad hæredes, sed revertitur ad nominantem: *ex Ord. dict. tit. 37. dict. §. 5.* ergo, cum illatio sit ita falsa, ut legi expressæ adversetur, falsum videtur antecedens, ex quo sequitur dominium scilicet transferri ex solâ nominatione: *L. apud antiquos Cod. de furf. l. 2. §. Mutui datio, ubi gloss. ff. si cert. pet.*

§. 4.

Qarta illatio est, quod si dominium transit in nominatum, recte sequitur, quod rei-vendicare possit Emphyteusum ab ipso nominante non tradente: regulare enim est dominum rei-vendicare posse ab illo, qui detinet possessionem: *L. in rem ff. de rei-vendicat. Gabr. Perreyr. decis. 25. num. 16. Themud. 1. part. decis. 76. num. 6. latè Pegas tom. 3. forens. cap. 22. à num. 10. cum sequentib.*

Sed consequens videtur suspectum, quia non vidimus nominatum rei-vendicantem ab ipso nominante, nec hoc ausus est asserere is ipse *Cald. de potest. elig. cap. 6. num. 25.* dum ibi tribuit nominato potestatem rei-vendicandi à quocumqce possessore; quod quidem debet intelligi, postquam vita nominantis finiatur, ut dicemus infrà numer. 58. & sequent. & num. 82.

Ergò etiam suspectum videtur antecedens, dum asserit ex solâ nominatione dominium utile transferri: *L. Illud ff. acquir. hæred. l. 2. ff. si cert. pet. diximus suprà num. 20.*

§. 5.

Quinta illatio est, quod cum prædicta sententia asserat dominium utile per solam nominationem transferri, utique etiam ipsi nominato pertinebunt omnes fructus ex tempore nominationis: sequuntur enim dominium: *Sous. de Maced. decis. 27. num. 4. & decis. 29. num. 24. Portug. 3. part. cap. 12. num. 4. & 5. & cap. 35. numer. 10. & cap. 43. numer. 65.*

Sed nunquam legimus, vidimus, nec audivimus nominatum fructus petere à nominante, neq; nominatē aliquē reservare sibi fructus: nisi in casu, quo nominat, & simul tradit; requiritur enim traditio, ut fructus acquirantur, & de eo disputari possit: *Cald. de potest. elig. cap. 4. numer. 26. ad fin. ergo &c.*

§. 6.

26 **S**exta illatio est, quod si dominium transfertur ex sola nominatione, & per consequens fructus pertinent nominato, ut proxima afferbat illatio, bene sequitur, quod in his terminis per solam nominationem, ex qua dominium transfertur, & pater nominando fructus dimittit, verificatur communis ratio decidendi, quae constat in dimissione fructus, qua fundatur *Ord. lib. 4. tit. 97. §. 22.* ut dicebamus *dubit. 32. num. 5.*

27 Ac per consequens, cum verificeatur communis ratio decidendi in dimissione fructus, verificatur ejus dispositio; & ideo filius nominatus ex sola nominatione, per quam consequitur fructus, tenetur conferre Emphyteusim in forma *Ord. dict. tit. 97. §. 22.* ut dicebamus *dict. dubit. 32. à. num. 6. cum sequentib.*

28 Quod si ita est, & ad praedictum effectum sufficit nominatio, quatenus transfert dominium, & fructus acquisitionem, omnino superflua manent verba *Ord. dict. tit. 97. dict. §. 22.* ibi: *O der:* cum sufficiat ad intentum ex proposita affirmativa sententiâ verbum ibi: *O nomear.*

29 Si enim ex sola nominatione dominium transfertur, & consequenter fructus acquiruntur, ut affirmat sententia, de qua agimus, superfluè *Ord. dict. §. 22.* ulterius requirit traditionem per verba ibi: *O der,* ad fructus acquisitionem, in quo sistit communis ratio decidendi: ut diximus *dict. dub. 32. à numer. 5. cum sequent.*

30 Si autem recurramus ad nostram, quam diximus, & duximus veriorem, decidendi rationem *dict. dubit. 32. à numer. 36.* afferendo consistere in possibiliitate vendendi, quam pater habet: idem antimoniç invenies, cum attendas ex translatione dominij, quam fatetur hęc affirmativa sententia per solam no-

minationem fieri, etiam denegari patri nominanti possibilitatem vendendi, dum per solam nominationem dominium transstulit, quod amplius vendere nequit. Et per consequens etiam stante nostra veriori ratione decidendi, de qua ibi, semper superflua manent praedicta verba *Ord. ibi: O der:* est enim superflua traditio, quando in omni eventu, & per omnem rationem decidendi sufficit sola nominatio.

31 Si tandem recurras ad distinctionem concessionis Emphyteutice, ac velis afferre ideo in terminis *Ord. dict. tit. 97. §. 22.* insimul cum nominatione requiri traditionem, quia concessio intelligi debet facta cum mentione mortis in forma *Ord. dict. tit. 37. in principio,* ne admittamus legum correctionem: divinabis sanè, quia in dicta lege *dict. §. 22.* nullum adest verbum, ex quo possis sine divinatione distinguere inter casum concessionis ad nominandum tempore mortis, & inter casum simplicem sine ulla mortis mentione: immo utrumque casum comprehendisse videtur Legislator ibi: *Eos dittos compradores em sua vida, ou por seu falecimento nomeam: & verfic. querendo ibi: E em sua vida o der &c.*

32 Ex quibus patet, quod in quacunque interpretatione, & in quacunque ratione decidendi, quam velis amplecti ad *Ord. dict. §. 22.* semper invenies superflua verba ibi: *O der,* quae traditionem important, si admittas hanc affirmativam sententiam incidentem ex sola nominatione dominium transferri, quia tunc est superflua traditio, seu superfluum est *Ord.* requirere traditionem insimul cum nominatione.

33 Unde labefactari videtur affirmativa sententia, dum tenet ex sola nominatione dominium transferri, quando ex ea sequitur superfluitas verborum in aliqua lege, quiæ nunquam admittenda erit: *L. Tunc cogendum §. Sabinus ff. de procurat. Phæb. decis. 31. num. 9. Portug. 2. part. cap. 29. num. 21. § 22.* Funda-

*Fundatur sententia
negativa.*

34 Vides igitur, benigne Lector, quām in foro utiles esse possunt illationes, quę ex hac dubitatione inferuntur: & vides quam hucusque traditis adversantur: & ex dictis nec inficiaberis dubitationem melius resolvere, nec me, qui contrariam amplector sententiam, & audaciter teneo contrarium in omnibus, & per omnia, sine majori fundamento increpabis; quod, ni fallor, ultra predictas Juris nostri antimonias, probo ulterius ex sequentibus.

35 Primò, quia firma est regula Juriū civilis, quod in contractibus non acquiritur, sive non transfertur dominium sine traditione rei: *juxta text. in l. Traditionibus Cod. de pactis Ord. lib. 4. tit. 7. in princip. §. 2. in terminis Reynos. observ. 19. num. 8. §. 9. §. 17. Pegas tom. 3. forens. cap. 28. num. 284.* & in terminis num. 775. ubi latè.

36 A quā regulā deviasse Legislatorem nostrum sine speciali ratione, quām non invenimus, credendum non est; nec Jus commune ita correxisse facilius assertum: in terminis Pinhey. de Emphyt. disp. 6. sect. 4. num. 60. in fine ibi: *Sed opus est traditione: & num. 61. in fin. ibi: Nec credendum est voluisse Legislatorem à Jure communi recedere, illudque corrigere;* quod quidem regulare est: *ex text. in l. 2. ff. de noxalibus Valens. conf. 23. num. 69. Egid. in l. 1. Cod. de Sacros. Eccles. 1. part. in initio num. 18. & de jur. bon. artic. 13. num. 30.* & diximus supra num. 15.

37 Probatur secundò ex ipsa serie Ord. dict. tit. 37. quia in §. 1. ubi datur traditio, dominium transfertur alienabile, ac perconsequens ad hæredes transmittibile: in §. verò 2. quia non datur traditio, sed sola nominatio, ideo non acquiritur dominium alienabile,

quod lex dict. §. 2. non exprimit, sicut expresserat in §. 1. nec dominium ultrius acquiritur transmittibile, quia imò manet apud nominantem, ut benè probat Ord. dict. tit. 37. §. 5. in qua, si dominium censeretur translatum, utique ad hæredes nominati transiret: *Cald. de potest. elig. cap. 9. num. 3. §. 4.*

38 Tertiò probatur, quia, si per solam nominationem dominium transferretur sine traditione, esset quid speciale contra jus, & esset dispositum ex vi ipsius legis, quae ita voluit dominium transire, & acquiri sine traditione, ut satis oppressus divinare voluit *Cald. de potest. elig. cap. 6. numer. 18.*

39 Et cùm, mortuo nominato, revertetur ipsum dominium ad nominantem ex vi Ord. dict. §. 5. qui dum nominare iterum potest, etiam vendere posse fatendum est, ac perconsequens dominium habere, necessariò etiam factendum est ex beneficio ipsius legis reverttere, & acquiri dominium nominanti, qui illud transtulerat; quod esset aliud speciale, seu esset quidem elegans ludus pilę: specialia autem duo admitti non debent: *ex text. in l. 1. Cod. de dot. promiss. Flor. var. quæst. 23. num. 13. §. 54. & 60. Barbos. 3. part. l. 1. num. 12. & 45. ff. solut. Pinhey. de Emphyt. disp. 1. sect. 2. num. 27. & diximus dubitat. 29. num. 34. §. dubitat. 31. numer. 37. §. dubitat. 39. numer. 16.*

40 Quartò probatur ex ipsa Ord. dict. tit. 37. §. 5. ibi: *Outro si quando, o que tē poder para nomear, nomear h̄a pessoa simplesmente sem traspassar outro direito nella:* ubi Legislator apertè loquitur de nominatione sine traditione; & apertè negat dominium translatum, dum denegat ad hæredes nominati transitum, imò supponit apud nominantem, dum illi permittit in illo casu secundam nominationem, quę est effectus dominij utilis.

41 Quòd autem Legislator in predictis verbis loquatur de solā nominatione

tione sine traditione non solum patet ex eo, quod jam in dicta lege locutus fuerat de nominatione simul cum traditione; sed etiam, quia quid importat nominatio simplex, de qua loquitur, nisi nominationem sine traditione, seu translationem fictam, vel veram? Quidvè importat nominatio sine translatione alterius Juris, nisi nominationem sine utilis dominij translatione? Nullum enim alterum Jus habet nominans, quod transferre possit, nisi utile dominium, quod habet: quanvis verba ibi: *Outro direito*, intelligat de potestate nominandi *Cald. dict. cap. 9. num. 9. § 10.* & quanvis verba ibi: *Simplesmente, fateatur non intelligere dict. cap. 9. numer. 13.*

42 Ergò, dum Legislator ibi loquitur de nominatione simplici sine traditione (quæ solum posset facere nominationem duplum) & negat dominium transitum ad hæredes; imò fatetur apud nominantem remansisse, qui ideò nominare iterum potest, apertè probat dominium per simplicem nominationem sine traditione translatum non fuisse.

43 Quod ulterius probatur, & sanè demonstrant verba sequentia ibi: *Pois o nomeado morreo primeiro, que ouvesse effeito a nomeaçam.* Ergò, si nominatio in his terminis effectum non produxit, utique dominium non transstulit nominatio, quia, si dominium transferret, effectum produceret: sicut produxit in terminis §. 1. ubi quanvis nominatus præmoriatur, ad hæredes dominium transferret ex eò, quod nominatio effectum produxit, dum per traditionem dominium transstulit, quod vendere potest nominatus, ut patet ibi.

44 Quæ quidem intelligentia confirmatur, quia, si in terminis *dict. §. 5.* traditio etiam interveniret, quanvis facta per clausulam constituti, utique dominium transferretur ad hæredes nominati præmortui, & non posset nominans iterum nominare: fatetur *Cald. de*

poteſt. elig. cap. 9. numer. 11. § 12.

45 Ergò, cùm contrarium decidit Legislator in *dict. §. 5.* nempè nominantem iterum nominare posse, & per consequens dominium ad hæredes non transmitti nominati, bene insinuat dominium remansisse apud simpliciter nominantem sine traditione, & sine traditione non fuisse translatum per solam nominationem, ut contendimus.

46 Quintò probatur hæc negativa sententia, quam sequimur ex *Ord. lib. 4. dict. tit. 97. dict. §. 22.* ubi ad effectum collationis inducendæ requirit Legislator translationem dominij: vel sit ex illa ratione decidendi, de qua *dubit. 32. num. 5.* quia pater dimittit fructus cum dominio; vel ex illâ, quam diximus veriorem ibi à *num. 36.* quia scilicet pater per dimissionem dominij aufert à se possibilitatem vendendi: in quâcunque enim ratione decidendi semper fatendum est Legislatorem ibi requirere dominij translationem.

47 Cùm ergò Legislator ad prædictum effectum, & translationem dominij requirat expressè ibi insimul nominationem, & insimul traditionem per verba conjunctiva, ut patet ibi, & diximus *dubit. 33. numer. 32.* satis insinuat ad transferendum dominium omnino requiri traditionem, & solam nominationem non sufficere.

48 Probatur tandem hæc negativa sententia ex alijs fundamentis, quæ potius pertinent ad respondendum contrarijs, quæ ideò ad eum locum ex consulto reservamus, ut in ordine scribendi consulit, & sequitur *Surd. consil. 17. num. 17. in fin. Molin. de Gusman. de verit. jur. verit. 4. num. 33.*

49 Et hanc negativam sine aliquâ disputatione tenet, & sequitur *Cald. reprobato Pinheyr. de Emphyt. disp. sect. 4. num. 61. & num. 62. inducens Ord. lib. 4. tit. 37. dict. §. 5.*

Ad con-

Ad contraria.

50 Retentâ igitur negativâ sententiâ, quę verior videtur, non obstant in contrarium adducta. Ad primum enim deductum ex *text. in l. Apud Aufidium, de quo suprà num. 4.* respondetur procedere in ultimis voluntatibus, & non in dispositione per contractum, qualis Emphyteutica, in qua requiritur traditio ad transferendum dominium: ex regula *text. in l. Traditionibus Cod. de pæt. edocet Cald. de potest. elig. cap. 5. numer. 2.* regulare dicit *Barbos. in l. Divortio 8. in princip. 2. part. num. 18.* § 21.

51 Sed quia is ipse *Cald. dict. cap. 5. num. 5.* & *cap. 2. num. 8.* edocet etiam extendendam prædictam dispositionem *text. in dict. l. Apud Aufidium* ad contractus, ut, electione factâ, transeat dominium ipso Jure sine traditione, & hujus assertionis rationem quoad Emphyteusim non referat, in eo consisti arbitramur, quod quemadmodum in legato, impletâ conditione electionis, ipso Jure transit dominium in legatorium, quasi illi fuisset quæsitum à tempore testamenti: *Cald. dict. cap. 5. num. 1.* qui quidem est effectus impletæ conditionis ex D.D. de quibus *suprà numer. 9.*

52 Ita similiter in contractu Emphyteutico, quia, cùm dominus concedit primò acquirenti dominium sibi, & cunctum successorum eâ conditione tacitâ, si nominabitur, ut diximus *suprà num. 8.* perindè similiter, eâ impletâ, & nominatione subsecuta, transit dominium in nominatum, tanquam cessante, seu impletâ conditione, ex quo retrotrahitur dispositio, & reducitur casus ad statum temporis, in quo prima profluit dispositio: ex dictis *suprà dict. num. 9.*

53 Unde in omnibus, & per omnia similis est casus *in dict. l. Apud Aufidium* casui, de quo agimus; hoc est, similis

est casus legati casui Emphyteusis ad effectum scilicet translationis dominij, electione fecutâ, vel conditione impletâ, quia legatum, electione factâ, ipso Jure transit in legatorium, quia cessat impedimentum electionis, quod solùm dominij translationem impedit; & Emphyteusis similiter dominium transfire debet, quia cessat impedimentum nominationis, tanquam conditio, sub quâ à domino concessum fuit; ac per consequens nulla versatur differentia inter legatum, & Emphyteusim quoad effectum translationis dominij; ut asserit *Cald. locis citatis.*

54 Cùm ergò quoad intentum non detur differentia inter ultimas voluntates, & contractus, imò sit casus similis, benè procedit argumentum *dict. l. Apud Aufidium* ad translationem dominij sine traditione; & est inconcludens responsio asserere, quod procedit in ultimis voluntatibus, ut parum sibi constans respondisse videtur *Cald. de potest. elig. dict. cap. 5 dict. num. 2.*

55 Melius igitur respondendum arbitror, quod differentia consistit, ut non procedat argumentum de legato ad Emphyteusim quoad translationem dominij, de qua agimus, in eo, quod in *dict. l. Apud Aufidium*, & in legato, de quo ibi unica erat conditio suspensiva, nempe, si elegerit, quâ impleta, transit dominium, quia cessat impedimentum: agnoscit *Cald. dict. cap. 5. num. 1.* § *numer. 3.*

56 At verò in contractu Emphyteutico plures tacitæ conditiones interveniunt ex ipsa natura rei, sive ex naturâ contractus; prima illa est, si nominabitur: *Pinheyr. disp. 5. sect. 3. num. 61. Cald. de potest. elig. cap. 6. num. 20.* & *21.* quod in his Regnis extollitur etiam in simplici concessione, in qua semper intelligitur prædicta conditio, si nominabitur: *Pinheyr. dict. num. 61. ad fin. junctis ijs, quæ sect. 2. num. 27. versic.* Adverto. *Et diximus dubitat. 23. numer. 9.* & *dubitat. 24. numer. 15.*

57 Se-

ERRATA TUM EX ORIGINALI, TUM EX TYPOGRAPHIA.

Dubit.	Pag.	Num.	Lin.	Errata	Corrigenda
44.	139.	27.	5.	secundaria	secundario
44.	141.	41.	3.	ordinariae & adhuc	ordinariæ, adhuc
45.	148.	8.	4.	reddi	redit
45.	153.	51.	3.	premagtice	pragmatici
47.	166.	38.	3.	mendacij conventus	mendacijs : ergo cum in casu mendacij
48.	170.	1.	3.	necessarium	necessariam
48.	177.	64.	5.	summarie	summaria
48.	178.	71.	7.	juris	juri
49.	185.	25.	2.	summaria	summariam
49.	187.	45.	6.	in ipsius	in ipsis
49.	189.	61.	2.	in dict. lib. I.	in dict. l. I.
49.	189.	61.	5.	dominium	dominum
50.	191.	3.	1.	affirmativa	affirmativam
50.	192.	11.	pen.	transcripti	transcripsi
50.	198.	57.	3.	fundatum	fundatur
50.	198.	61.	6.	inter loquendo	inter loquendo
50.	198.	62.	4.	has &	& has
50.	198.	62.	7.	sive altiorein	que altiorem
50.	199.	66.	4.	principali	principalis
51.	201.	9.	6.	impedijt	impediet
51.	201.	14.	3.	rejiciatur	rejicitur
51.	207.	60.	4.	quia in ijs omnis	in ijs cessat omnis
52.	210.	10.	1.	debet	debetet
52.	213.	33.	3.	agi	agit
53.	219.	9.	4.	clericus	clericum
53.	221.	29.	3.	maior	minor
53.	222.	38.	3.	Bald.	Bald.
53.	223.	46.	3.	in duret	in ea duret
53.	226.	67.	2.	petet	petat

ERRATUM EX ORIGINALI TOMI I ET TOGRAPHIA

Dia.	Fog.	Nro.	Loc.	Obs.
40.	707.	41	1	1
41.	708.	42	2	2
42.	709.	43	3	3
43.	710.	44	4	4
44.	711.	45	5	5
45.	712.	46	6	6
46.	713.	47	7	7
47.	714.	48	8	8
48.	715.	49	9	9
49.	716.	50	10	10
50.	717.	51	11	11
51.	718.	52	12	12
52.	719.	53	13	13
53.	720.	54	14	14
54.	721.	55	15	15
55.	722.	56	16	16
56.	723.	57	17	17
57.	724.	58	18	18
58.	725.	59	19	19
59.	726.	60	20	20
60.	727.	61	21	21
61.	728.	62	22	22
62.	729.	63	23	23
63.	730.	64	24	24
64.	731.	65	25	25
65.	732.	66	26	26
66.	733.	67	27	27
67.	734.	68	28	28
68.	735.	69	29	29
69.	736.	70	30	30
70.	737.	71	31	31
71.	738.	72	32	32
72.	739.	73	33	33
73.	740.	74	34	34
74.	741.	75	35	35
75.	742.	76	36	36
76.	743.	77	37	37
77.	744.	78	38	38
78.	745.	79	39	39
79.	746.	80	40	40
80.	747.	81	41	41
81.	748.	82	42	42
82.	749.	83	43	43
83.	750.	84	44	44
84.	751.	85	45	45
85.	752.	86	46	46
86.	753.	87	47	47
87.	754.	88	48	48
88.	755.	89	49	49
89.	756.	90	50	50
90.	757.	91	51	51
91.	758.	92	52	52
92.	759.	93	53	53
93.	760.	94	54	54
94.	761.	95	55	55
95.	762.	96	56	56
96.	763.	97	57	57
97.	764.	98	58	58
98.	765.	99	59	59
99.	766.	100	60	60
100.	767.	101	61	61
101.	768.	102	62	62
102.	769.	103	63	63
103.	770.	104	64	64
104.	771.	105	65	65
105.	772.	106	66	66
106.	773.	107	67	67
107.	774.	108	68	68
108.	775.	109	69	69
109.	776.	110	70	70
110.	777.	111	71	71
111.	778.	112	72	72
112.	779.	113	73	73
113.	780.	114	74	74
114.	781.	115	75	75
115.	782.	116	76	76
116.	783.	117	77	77
117.	784.	118	78	78
118.	785.	119	79	79
119.	786.	120	80	80
120.	787.	121	81	81
121.	788.	122	82	82
122.	789.	123	83	83
123.	790.	124	84	84
124.	791.	125	85	85
125.	792.	126	86	86
126.	793.	127	87	87
127.	794.	128	88	88
128.	795.	129	89	89
129.	796.	130	90	90
130.	797.	131	91	91
131.	798.	132	92	92
132.	799.	133	93	93
133.	800.	134	94	94
134.	801.	135	95	95
135.	802.	136	96	96
136.	803.	137	97	97
137.	804.	138	98	98
138.	805.	139	99	99
139.	806.	140	100	100

